

Pettukääpä

Liten tickmussling
Antrodia ramentacea

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Pettukääpä on yleensä yksivuotinen, osittain alustanmyötäinen, ohut ja pieni kääpä. Pettukäävän lakki on kynsimäinen, ja sen kalju pinta on aluksi kermanvalkoinen, mutta vanhetessaan se muuttuu tyvestä likaisen harmaaksi. Itiöemän alustanmyötäisen osan reuna on kermanvalkoinen. Pillipinta on aluksi kermanvalkoinen, mutta tummuu vanhetessaan ja kuivuessaan ruskean sävyiseksi. Kennomaisia, matalia ja kulmikkaita pillejä on 1–2 millimetrillä. Pikkukennokääpä (*Datronia stereoides*) voi joskus muistuttaa pettukääpää, mutta se kasvaa lehtipuilla ja sen pillit ovat pienemmät.

Elinympäristö ja levinneisyys

Pettukääpä kasvaa männyn, erittäin harvoin lehtipuun paksuissa oksissa tai ohuehkoissa rungoissa, joissa kuori on vielä sileää ja hilseilevää. Kasvualustaksi kelpaava puu on kaatunut tai oksa pudonnut vain pari vuotta aikaisemmin. Lajia tavataan harvinaisena Suomen eteläosissa.

Nykytila ja uhkatekijät

Pettukääpä on taantunut lahoppuun määrän vähenemisen takia. Suurin osa pettukäävän nykyisistä tunnetuista kasvupaikoista on suojeltu.

Hoitosuositukset

Pettukäävän esiintymispaikalla ja sen lähiympäristössä tulisi säätää kasvualustaksi soveltuvia mäntyjä ja lehtipuita sekä maahan pudonneet oksat.

Lähteet

- Kotiranta, H., Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009: Aphyllophoroid fungi of Finland. *Norrinia* 19:1–223.
- Niemelä, T. 2005. Käävät, puiden sienet. Luonnontieteellinen keskusmuuseumi, Kasvimuseo, Helsinki. 319 s.

Kuva: Panu Kunttu